

**BỘ Y TẾ
CỤC QUẢN LÝ
KHÁM, CHỮA BỆNH**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: ~~41~~....KCB-NV
V/v Tăng cường các giải pháp
kiểm soát lây nhiễm bệnh sởi
trong bệnh viện

Hà Nội, ngày 01 tháng 5 năm 2014

Kính gửi:

- Giám đốc các Bệnh viện, Viện có giường bệnh trực thuộc Bộ Y tế.
- Giám đốc Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương;
- Thủ trưởng Y tế các ngành;

Hiện nay bệnh sởi vẫn đang có diễn biến phức tạp với số ca mắc tiếp tục nhập viện, một số trường hợp mắc và tử vong là người bệnh và đang điều trị bệnh khác tại bệnh viện, hoặc những trường hợp sởi có biến chứng nặng. Để tăng cường kiểm soát bệnh dịch, đặc biệt là phòng chống lây nhiễm sởi tại các bệnh viện đang tiếp nhận và điều trị sởi, Cục Quản lý khám, chữa bệnh yêu cầu Giám đốc Sở Y tế các tỉnh thành phố trực thuộc Trung ương, Thủ trưởng Y tế các ngành, Giám đốc các bệnh viện trực thuộc Bộ Y tế chỉ đạo các đơn vị trực thuộc thực hiện tốt các yêu cầu sau đây:

1. Tổ chức tiếp đón, khám và điều trị kịp thời các ca mắc sởi

- Phân luồng và bố trí khu vực khám người bệnh sởi và nghi ngờ mắc sởi riêng tại khoa Khám bệnh.
- Bố trí đơn vị thu nhận người bệnh sởi và nghi ngờ mắc sởi riêng biệt tại Khoa Truyền Nhiễm và các đơn vị cách ly của các khoa lâm sàng khác trước khi có chẩn đoán xác định sởi.
- Xây dựng lưu đồ tiếp nhận, phân loại người bệnh sởi/nghi ngờ sởi ngay tại khu vực khám bệnh và được để sẵn tại nơi tiếp nhận, thăm khám.
- Tổ chức tuyên truyền phát hiện bệnh sởi và hướng dẫn người bệnh biết cách chăm sóc bệnh sởi nhẹ tại nhà và các cơ sở y tế quận huyện, phòng khám và chỉ đưa đến bệnh viện các trường hợp bệnh nặng ngay tại khu khám bệnh và các phương tiện truyền thông của bệnh viện (báo, trang web,...)

2. Tăng cường việc kiểm soát và thực hiện nghiêm túc các biện pháp phòng lây nhiễm sởi tại bệnh viện

2.1. Tại khoa Khám bệnh

- Tổ chức sàng lọc, phát hiện kịp thời các trường hợp nghi ngờ/mắc sởi ngay tại khu vực tiếp nhận ban đầu. Phân công điều dưỡng có kinh nghiệm tiếp đón, sàng

lọc người bệnh ngay tại nơi tiếp đón, phát hiện những trường hợp nghi mắc sởi để hướng dẫn ngay vào buồng khám sởi;

- Phân luồng và bố trí khu vực khám người bệnh sởi/ nghi ngờ mắc sởi riêng tại khoa Khám bệnh (có biển báo và chỉ dẫn rõ ràng);

- Trong trường hợp người bệnh đi lạc vào các buồng khám khác, nhân viên y tế phải hướng dẫn người bệnh mang khẩu trang bảo vệ cho người khác và sau đó khám và hướng dẫn người bệnh đến khu vực khám riêng cho người bệnh nghi ngờ/mắc bệnh sởi;

- Nhân viên y tế tuân thủ nghiêm ngặt hướng dẫn phòng ngừa chuẩn và phòng lây nhiễm qua đường không khí khi tiếp xúc với người bệnh và hướng dẫn cho người bệnh, người nhà cùng thực hiện;

- Khu khám bệnh phải luôn có đủ cơ sở khẩu trang phẫu thuật, dung dịch vệ sinh tay, vệ sinh bề mặt đáp ứng cho hoạt động khám chữa bệnh kịp thời;

- Tuyên truyền, hướng dẫn người bệnh và người nhà người bệnh mang khẩu trang, vệ sinh hô hấp; khuyến khích tất cả người bệnh và người nhà mang khẩu trang khi đến khoa Khám bệnh (qua loa đài, hướng dẫn trực tiếp bằng poster, tờ rơi...), đối với trẻ nhỏ không thể mang khẩu trang, nên hướng dẫn người nhà dùng khăn giấy che miệng trẻ khi ho, hắt hơi và sau đó bỏ khăn giấy vào thùng đựng chất thải y tế màu vàng tại khu vực khám bệnh;

- Bảo đảm vệ sinh môi trường, bề mặt có tiếp xúc người bệnh bằng hóa chất khử khuẩn với nồng độ thích hợp theo quy định và quản lý tốt chất thải từ người bệnh;

- Bố trí khu vực ngồi chờ khám, phòng lưu người nghi ngờ mắc bệnh sởi có thông khí tốt, tối ưu là thông khí tự nhiên với 12 luồng không khí đổi mới mỗi giờ và có nhiều cửa sổ thông thoáng.

2.2. Tại khoa cấp cứu

- Bố trí buồng cấp cứu người bệnh nghi ngờ/mắc sởi có suy hô hấp trước khi chuyển vào khu vực cách ly;

- Chuẩn bị đầy đủ phương tiện hồi sức hô hấp nếu cần thiết, tốt nhất dùng các dụng cụ dùng 1 lần, nếu tái sử dụng phải được khử và tiệt khuẩn đúng quy định;

- Nhân viên y tế tuân thủ nghiêm ngặt các biện pháp vô khuẩn trong quá trình cấp cứu người bệnh và sử dụng các phương tiện phòng hộ cá nhân đúng với tình huống cấp cứu người bệnh;

- Sau khi người bệnh ổn định hoặc nặng hơn, cần liên hệ chuyển bệnh vào khu vực cách ly hoặc buồng cách ly khoa hồi sức tích cực;

- Buồng cách ly trong khu vực cách ly người bệnh sởi, khoa Hồi sức tích cực cho bệnh nhân nặng phải thiết kế có buồng đệm và có đủ các phương tiện thiết yếu cho điều trị người bệnh cũng như phòng ngừa lây nhiễm;

- Buồng hay khu vực cách ly nên bố trí cuối luồng gió và nơi ít thông thương với khu vực đông người và người bệnh khác qua lại.

2.2. Tại các khoa thu nhận, điều trị người bệnh sốt

- Có biển cảnh báo tại khu vực cách ly. Hạn chế tối đa người ra vào khu vực cách ly;
- Tuân thủ phòng ngừa chuẩn. Áp dụng cách ly phòng ngừa theo cả 3 đường lây, đặc biệt lưu ý phòng ngừa cách ly theo đường không khí và giọt bắn. Bảo đảm đủ các phương tiện phục vụ phòng ngừa, đặc biệt dung dịch vệ sinh tay và khẩu trang y tế có khả năng ngăn ngừa lây nhiễm qua đường giọt bắn và không khí. Đối với trẻ nhỏ không thể mang khẩu trang, người nhà cần sử dụng khăn giấy che miệng trẻ khi ho, hắt hơi sau đó bỏ khăn giấy vào các thùng đựng chất thải y tế màu vàng;
- Bảo đảm thông khí buồng bệnh tối thiểu có 12 luồng thông khí đổi mới mỗi giờ/hoặc tối thiểu mở cửa chính và cửa sổ theo hướng gió 3 lần/ngày;
- Áp dụng triệt để gói biện pháp cơ bản phòng ngừa viêm phổi liên quan đến thông khí hỗ trợ (thở máy, nội khí quản, CPAP) và gói giải pháp phòng ngừa nhiễm khuẩn huyết có liên quan đến đặt catheter trong lòng mạch;
- Bảo đảm vệ sinh răng miệng ít nhất ngày 2 lần bằng bàn chải hoặc gạc với dung dịch sát khuẩn đường họng và vệ sinh thân thể hàng ngày giúp ngăn ngừa nhiễm khuẩn da và vùng hầu họng;
- Người bệnh và người nhà cần mang khẩu trang y tế, đặc biệt khi vận chuyển người bệnh ra ngoài khu vực cách ly;
- Dụng cụ sau khi sử dụng cho người bệnh xử lý ban đầu ngay tại khoa và sau đó thu gom, vận chuyển trong những thùng kín chuyển đến đơn vị khử khuẩn – tiết khuẩn trung tâm của bệnh viện;
- Đồ vải sau khi sử dụng được thu gom, vận chuyển trong bao kín và xử lý tập trung tại nhà giặt;
- Tất cả chất thải rắn phát sinh trong khu vực cách ly được quản lý, xử lý như chất thải y tế nguy hại;
- Tăng cường vệ sinh sàn nhà, bề mặt, tủ đầu giường, thiết bị y tế trong buồng bệnh bằng hóa chất khử khuẩn theo quy định.

2.3. Tại các khoa lâm sàng khác

- Tất cả các khoa phòng khác, nên dành một buồng cách ly tạm thời các người bệnh nghi ngờ sốt;
- Khi phát hiện người bệnh nghi ngờ/mắc bệnh sốt, nhân viên y tế phải tuyệt đối tuân thủ nội dung phòng ngừa chuẩn và phòng ngừa lây nhiễm qua đường giọt bắn, không khí;

- Khi đã có bằng chứng chẩn đoán xác định sởi, nên chuyển sang khu cách ly của khoa truyền nhiễm hoặc khu cách ly của khoa nhi (đối với bệnh viện đa khoa), khoa truyền nhiễm (đối với bệnh viện nhi);
- Bảo đảm đủ các phương tiện phục vụ phòng ngừa, đặc biệt dung dịch vệ sinh tay và khẩu trang y tế. Bảo đảm thông khí buồng bệnh như trên;
- Tuyên truyền và giáo dục người bệnh, người thăm, nuôi thông qua các phương tiện truyền thông như các poster, tờ rơi và đoạn video về các dấu hiệu nhận biết sớm bệnh sởi. Hướng dẫn người bệnh và người nhà mang khẩu trang y tế khi có các dấu hiệu ho, mắt đỏ, phát ban...; thực hiện quy tắc che miệng khi ho, sử dụng khăn giấy che miệng và lau dịch đường hô hấp khi người bệnh ho, hắt hơi;
- Khi phát hiện có người bệnh có dấu hiệu sởi hoặc nghi ngờ sởi, chuyển người bệnh đến khoa tiếp nhận theo quy định;
- Điều trị dự phòng bằng globulin miễn dịch cho những người bệnh nguy cơ cao, có phơi nhiễm với sởi theo Hướng dẫn chẩn đoán và điều trị sởi ban hành kèm theo Quyết định số 1327/QĐ-BYT ngày 18 tháng 4 năm 2014 của Bộ trưởng Bộ Y tế;
- Tăng cường vệ sinh sàn, bề mặt buồng bệnh bằng hóa chất khử khuẩn theo quy định.

3. Phòng ngừa cho nhân viên y tế, người nhà người bệnh và khách đến thăm

- Hạn chế tối đa nhân viên y tế, người nhà người bệnh và khách thăm ra vào buồng cách ly nếu không cần thiết;
- Tất cả mọi người ra vào buồng cách ly phải tuyệt đối tuân thủ các hướng dẫn về sử dụng phương tiện phòng hộ và quy định về phòng lây nhiễm khi ra vào khu vực cách ly;
- Lập danh sách tất cả nhân viên y tế, người thăm/nuôi người bệnh sởi để giám sát lây lan và phòng ngừa cho họ khi nghi ngờ có sự lây nhiễm.

Cục Quản lý khám, chữa bệnh yêu cầu các đơn vị khẩn trương triển khai các nội dung trên và báo cáo kết quả thực hiện về Cục trước ngày 16 tháng 5 năm 2014 để tổng hợp, báo cáo Lãnh đạo Bộ.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng Nguyễn Thị Kim Tiến (để b/c);
- Các thứ trưởng (để b/c);
- Cục Y tế dự phòng (để phối hợp chỉ đạo);
- Văn phòng Bộ (để biết);
- Website Cục QLKCB;
- Lưu: VT, NV.

CỤC TRƯỞNG



Lương Ngọc Khuê